

Asia: VN/32825/2024

Hallituksen esitys eduskunnalle opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan virastouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Unifi tukee Suomen yliopistokirjastojen verkosto FUN:in lausuntoa koskien varastokirjastojen maksuttomuuden takaamista. Toimintaperiaatteiden muutos aiheuttaisi merkittävää haittaa toiminnalle ja kyseenalaistaisi yliopiston itsensä varastokirjastoon siirtämien aineistojen joustavan käytön.

Yliopistokirjastoverkoston lausunnon huomioiden lisäksi Unifi tuo esille seuraavat näkökohdat:

Ohjausmallin ja tietojärjestelmien kehittämisen tulee tapahtua tiiviissä yhteistyössä kirjastokentän ja asiakasorganisaatioiden kanssa. Tutkimuksen, ja täten myös yliopisto-opetuksen laatu on pitkälti riippuvainen lähdekirjallisuuden laadusta ja saatavuudesta. Unifi korostaa kokoelmien saavutettavuutta, joustavia hakutoimintoja esim. tarvetta integroida varastokirjaston tietojärjestelmiä asiakasorganisaatioiden kirjastojärjestelmiin.

Unifi katsoo myös, että Kansallisarkiston ja lakiehdotuksessa siihen liitettäviksi esitettyjen Varastokirjaston ja Saavutettavuuskirjasto Celian tehtävät poikkeavat merkittävästi toisistaan. Esityksessä ei riittävän selvästi kuvata, miten jatkossa varmistetaan näiden yliopistojen kannalta keskeisten kirjastopalvelujen saatavuus. Celian palvelut ovat tärkeitä eri tavoin lukemisesteisille henkilöille, kuten opiskelijoille. On tärkeää turvata nämä palvelut jatkossakin helposti löydettävänä.

Unifi esittää, että Kansallisarkiston nimen tulisi säilyä Kansallisarkistona tulevaisuudessakin. Kansallisarkisto on vakiintunut kansallinen instituutio, jonka nimen pysyvyys on olennainen osa luottamusta arkistotoimintaan ja sen vakauteen. Kansallisarkiston tehtävänä on ylläpitää kansallista arkistotietovarantoa, jatkuvasti kasvavaa digitaalista datamassaa ja yli kahta miljardia sivua paperiaineistoja, joka muodostaa yliopistoille tärkeän tutkimusinfrastruktuurin. Nimi on myös

kansainvälisesti vakiintunut kyseistä toimintaa kuvaavaksi nimeksi (Riksarkivet, National Archives) tai vaihtoehtoisesti valtionarkisto (Bundesarchiv).

Holopainen Heikki
Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry